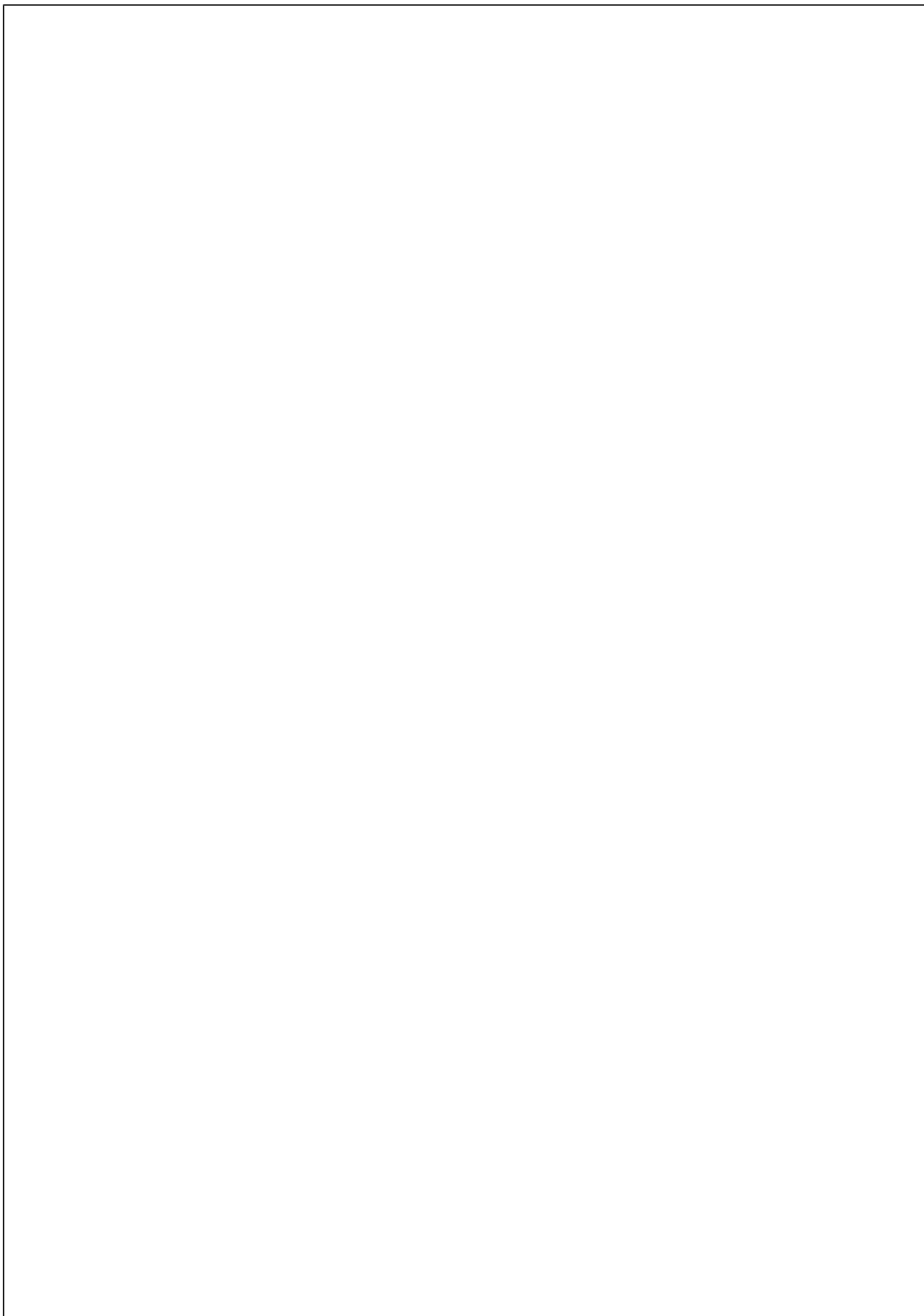

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/208464,Spektakl-o-Wincentym-Witosie-w-Tarnowie.html>
27.02.2026, 03:47

[Następny](#)

[Powrót](#)

Spektakl o Wincentym Witosie w Tarnowie

26 października 2024 r. w Auli Wyższego Seminarium Duchownego W Tarnowie zaprezentowaliśmy sztukę „Trzy razy ON. Rzecz o Wincentym Witosie”. W premierze spektaklu wzięli udział prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki i jego zastępca dr Mateusz Szpytma.

26.10.2024

„Trzy razy On” to widowisko poświęcone Wincentemu Witosowi i jego znaczeniu dla odradzającej się po zaborach Polski. Tytuł nawiązuje do trzykrotnego kierowania przez Witosą Radą Ministrów.

Premierę poprzedziło wystąpienie dr. Karola Nawrockiego. Prezes IPN przypomniał zasługi Wincentego Witosy, podkreślił jego niezłomność i patriotyzm:

- Instytut Pamięci Narodowej powstał po to, aby piękne świadectwo życia i śmierci Ojców Niepodległości było dla Polaków wciąż ważne. Aby było nie tylko wspomnieniem przeszłości, ale też zobowiązaniem i mapą drogową dla kolejnych pokoleń.

Prezes IPN zaznaczył, że dla Instytutu Pamięci Narodowej Wincenty Witos jest ważną postacią, o której od lat przypomina w publikacjach, audycjach i wydarzeniach kulturalnych. Wspomniał, że dzięki staraniom IPN oraz Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Wincentego Witosy w Wierchosławicach udało się w tym roku wznowić wydanie monumentalnej publikacji [„Dzieła wybrane” Wincentego Witosy](#).

W pokazie wzięli udział m.in. krewni Wincentego Witosy. Prawnuk przywódcy ruchu ludowego – Marek Steindel – podziękował Instytutowi Pamięci Narodowej za inicjatywę, dzięki którym lepiej można poznać postać Wincentego Witosy, m.in. za publikacje i przygotowanie spektaklu, w którym udział wzięła m.in. prapraprawnuczka Witosy Julia.

W imieniu wicepremiera, ministra obrony narodowej i prezesa Polskiego Stronnictwa Ludowego Władysława Kosiniaka-Kamysza głos zabrał wojewoda małopolski Krzysztof Jan Klęczar. Podziękował przedstawicielom IPN za uczczenie pamięci Wincentego Witosy i wszelkie działania przywracające pamięć o Ojcu Niepodległości.

- To wielka rzecz kiedy w Tarnowie, przed spektaklem prezes Instytutu Pamięci Narodowej, czyli kustosz naszej narodowej historii, przy grobie Wincentego Witosy składa wiązanki kwiatów. Nie w świetle fleszy – nie więc na pokaz – ale z potrzeby serca.

Spektakl obejrzeli przedstawiciele samorządu, działacze ruchu ludowego i mieszkańcy Tarnowa. Prezesom IPN towarzyszyli dyrektorzy: Biura Edukacji Narodowej IPN – dr Adam Pleskaczyński, Biura Wydarzeń Kulturalnych IPN – Krystian Iwanow oraz dyrektor krakowskiego oddziału IPN – dr hab. Filip Musiał.

Widowisko przygotowało Biuro Wydarzeń Kulturalnych IPN.

Spektakl o Wincentym Witosie „Trzy razy On” poprzedziło złożenie wieńca na grobie Wincentego Witosa w Wierzchosławicach. Hołd wybitnemu mężowi stanu i przywódcy ruchu ludowego oddał prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki.

Spektakl „Trzy razy ON. Rzecz o Wincentym Witosie” – Tarnów, 26 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzecz o Wincentym Witosie” – Tarnów, 26 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” - Tarnów, 26 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” - Tarnów, 26 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” - Tarnów, 26 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” - Tarnów, 26 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

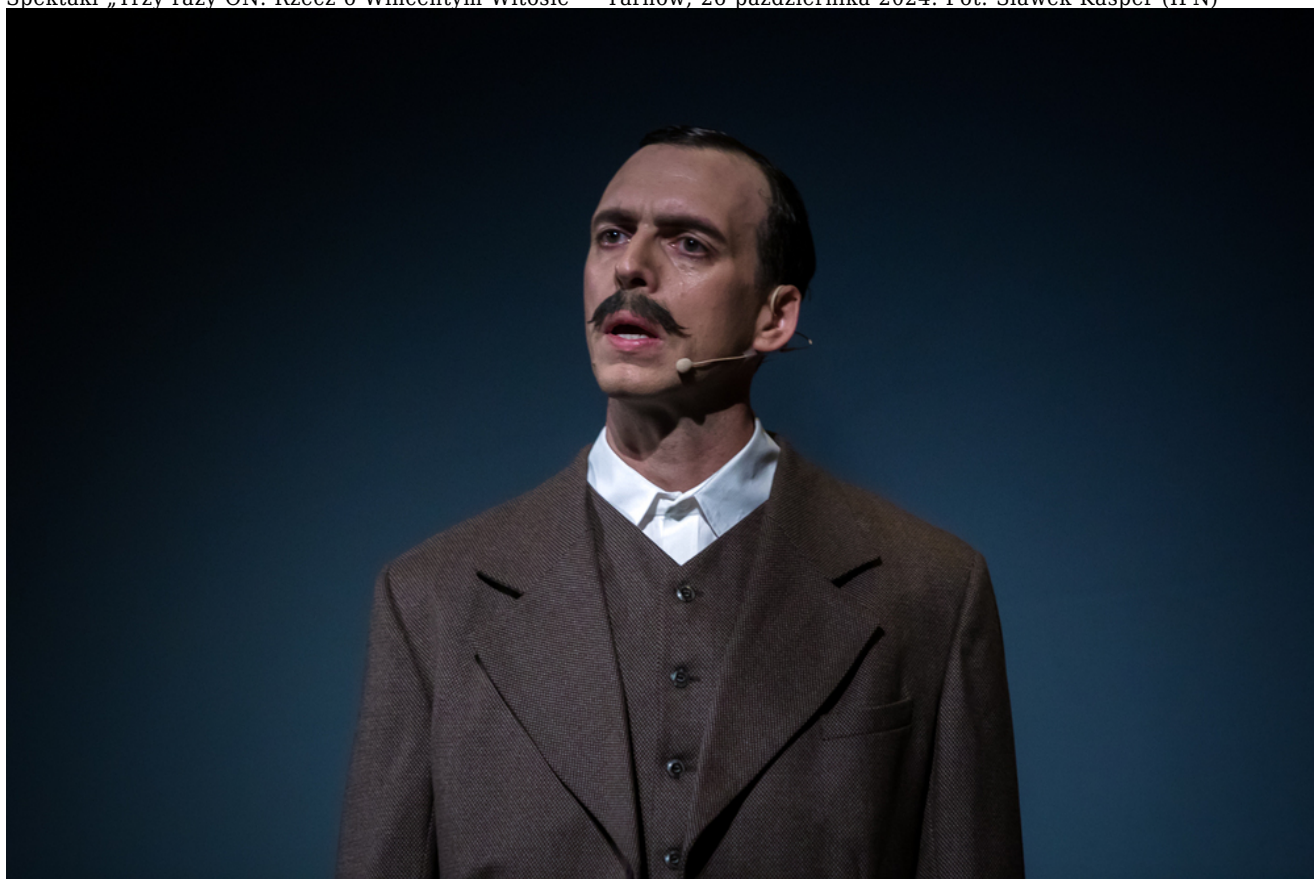
Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” - Tarnów, 26 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” - Tarnów, 26 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” - Tarnów, 26 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” - Tarnów, 26 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” – Tarnów, 26 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” – Tarnów, 26 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” - Tarnów, 26 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzec o Wincentym Witosie” - Tarnów, 26 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Spektakl „Trzy razy ON. Rzecz o Wincentym Witosie” – Tarnów, 26 października 2024. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Wincenty Witos

Urodzony w 1874 roku Wincenty Witos z powodu trudnych warunków materialnych nie mógł w pełni skorzystać z edukacji. Po odbyciu służby wojskowej wrócił do rodzinnych Wierzchosławic, gdzie prowadził gospodarstwo. Interesował się wszystkim, co dotyczyło sytuacji politycznej i społecznej wsi. Kiedy w 1895 roku powstało w Rzeszowie Stronnictwo Ludowe, Witos zaangażował się w działalność ugrupowania. Celem stronnictwa, a tym samym i Wincentego Witos, było obdarzenie mieszkańców wsi pełnią praw społecznych, gospodarczych i politycznych. Żądano m.in. powszechnego, równego, bezpośredniego i tajnego głosowania.

Podczas I wojny światowej Witos poparł tworzenie Legionów Polskich, był także gorącym zwolennikiem utworzenia państwa polskiego z ziem wszystkich zaborów, ze swobodnym dostępem do morza. Został przewodniczącym Polskiej Komisji Likwidacyjnej, przez co stał się najważniejszym politykiem ziem dawnego zaboru austriackiego.

Momentem, który na trwałe wpisał Witos w poczet Ojców Niepodległości, było objęcie przez niego stanowiska premiera w roku 1920. Wtedy to decydowały się losy młodej Polski. W zdolnościach politycznych Witos i jego umiejętności szukania kompromisu pokładano nadzieję, że Polacy będą w stanie odeprzeć bolszewicką nawałę. Wydana przez niego specjalna odezwa do chłopów, w której prosił o poparcie dla rządu i wstępowanie do wojska, spotkała się z powszechnym zrozumieniem. Pochodzący ze wsi żołnierze licznie zasilili szeregi armii polskiej. W kluczowym momencie wojny polsko-bolszewickiej stanowili około 70% wszystkich zmobilizowanych.

Wincenty Witos był powoływany na stanowisko premiera jeszcze dwukrotnie: w 1923 i 1926 roku.

Cieszył się ogromnym poparciem społecznym.

W 1939 roku został internowany przez Niemców i bezskutecznie kuszony propozycją utworzenia kolaboracyjnego rządu. W marcu 1945 roku uprowadziło go NKWD, chcąc namówić go do współpracy z komunistami. Zabiegi mające na celu uzyskanie jego poparcia również okazały się daremne.

Wincenty Witos zmarł 31 października 1945 roku w Szpitalu Bonifratrów w Krakowie. Jego pogrzeb był podniosłym wydarzeniem – uczestniczyło w nim ponad 100 tysięcy osób i wystawiono 600 pocztów sztandarowych. Kondukt żałobny w ciągu czterech dni przemierzył drogę z Krakowa do Wierchosławic.

„Prawdę mówić! Prawdą się kierować! Prawdy żądać! Prawdy dochodzić!” – tymi zasadami kierował się w życiu Witos.

Sztuka „Trzy razy On”

Poprzez sztukę „Trzy razy On” pragniemy pokazać jego niezłomny charakter i poczucie odpowiedzialności za sprawę narodu, które są godne naśladowania.

- Scenariusz i reżyseria: Leszek Zduń
- Muzyka: Rafał Odrobina
- Scenografia: Marek Chowaniec
- Kostiumy: Anna Macugowska
- Wizualizacje: Julia Zduń-Oborska
- Gościnnie: Zespół Pieśni i Tańca Swojacy z Wierchosławic

Obsada:

- Joanna Kwiatkowska Zduń
- Marta Dylewska
- Tomasz Osica
- Marcel Borowiec
- Mateusz Kwiecień
- Tomasz Wolentarski
- Maciej Maciejewski
- Leszek Zduń
- W roli Witos: Ksawery Szlenkier

Muzyka: Rafał Odrobina

Scenografia: Marek Chowaniec

Kostiumy: Anna Macugowska

Wizualizacje: Julia Zduń-Oborska

Patroni medialni: RDN Małopolska, Gazeta Krakowska

Producent wykonawczy: Stowarzyszenie LOKALNIE/GLOBALNIE

Partner: Towarzystwo Przyjaciół W. Witos w Wierchosławicach

Organizatorzy: Biuro Wydarzeń Kulturalnych IPN, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Krakowie

* * *

Polecamy materiały Instytutu Pamięci Narodowej:

- Mateusz Szpytma, [Wincenty Witos i Stanisław Mierzwa. Ludowcy w służbie Rzeczypospolitej](#)
- Marcin Bułała, [Lider ludowców Wincenty Witos \(1874-1945\)](#)
- Marcin Jurek, [Wizyta Wincentego Witosa w Poznaniu w sierpniu 1920 roku](#)
- [Broszura z serii Patroni naszych uli pt. „Wincenty Witos \(1874-1945\)”](#)
- [Dodatek historyczny Wincenty Witos 1874-1945](#)
- [Wincenty Witos, Dzieła wybrane t. 1: Moje wspomnienia, cz. 1: Do 1918 roku](#)
- [„Kulisy historii”, odc. 160: „Wincenty Witos. Życie i działalność polityczna”](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)